

UNGE UDEN JOB OG UDDANNELSE 5. juni 2023

DEBATINDLÆG

Skrevet af

Lars Andersen

Direktør

Tusinder af unge er i risikozonen, når konjunkturerne vender

Færre unge end tidligere er i gang med en uddannelse, og det er en uheldig udvikling, fordi de unge er ekstra sårbare i økonomisk dårlige tider.

Kontakt

Direktør

Lars Andersen

📞 40 25 18 34

✉️ la@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Nu er 43.000 unge uden job og uddannelse. Det er alt for mange, og som ufaglærte er de unge i risikozonen for at få en usikker tilværelse på fremtidens arbejdsmarked, hvor der i mindre grad bliver brug for ufaglært arbejdskraft.

” Hvis deres mål skal realiseres, kræver det, at politikerne tager skeen i den anden hånd. De skal sørge for at flere unge uddanner sig.

Direktør Lars Andersen

En ny [analyse](#), vi i Arbejderbevægelsens Erhvervsråd har udarbejdet på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik, viser, at der fra september 2021 til september 2022 er sket en lille stigning i antallet af unge mellem 15 og 24 år, der uden at have fuldført anden uddannelse end grundskolen, hverken er i gang med en uddannelse eller er i job.

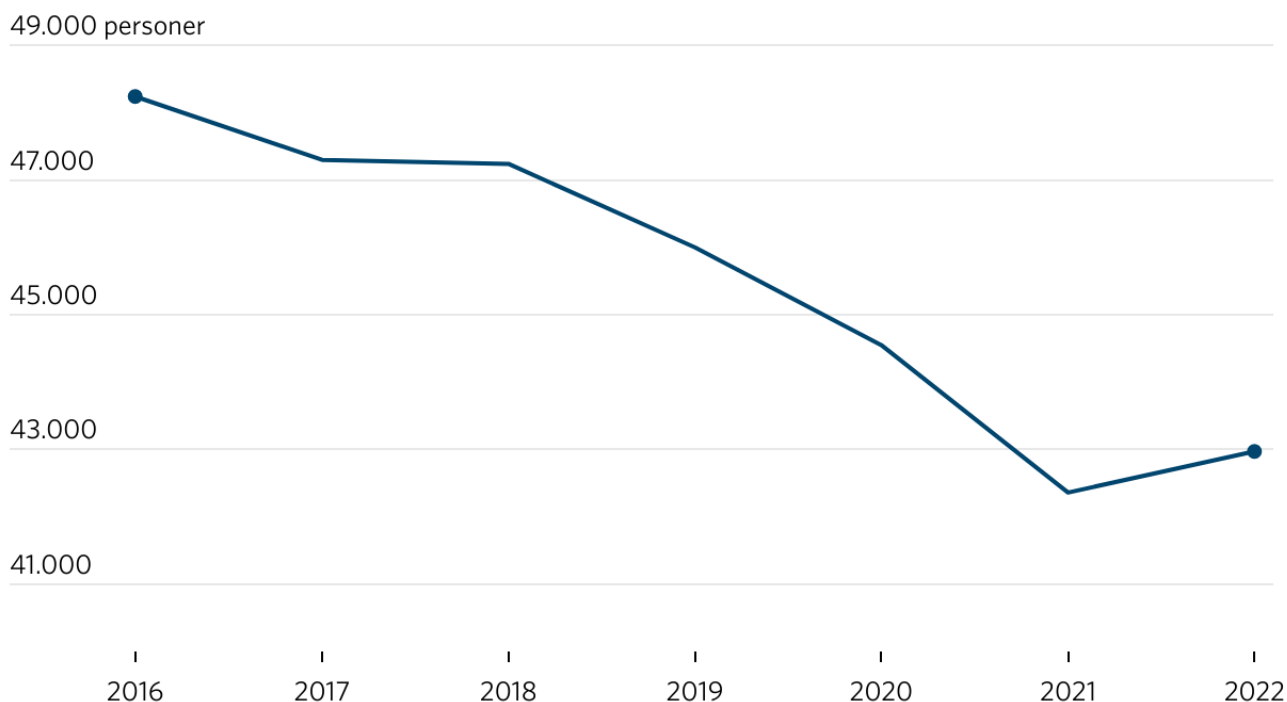
Kurven er knækket den forkerte vej.

Selvom stigningen fra lidt mere end 42.000 til knap 43.000 personer er beskeden, er udviklingen alligevel overraskende. Efter flere års fald i antallet skulle man ikke forvente, at der netop sidste år, hvor beskæftigelsen satte rekord efter rekord, ville ske en stigning – eller sågar en stagnation.

Opsvinget på arbejdsmarkedet har fået godt fat i grupperne på kanten, og det gælder faktisk også de unge uden uddannelse. Men bag tallene gemmer der sig en uheldig udvikling, viser vores analyse:

Kurven er knækket den forkerte vej: Lille stigning i antallet af 15-24-årige uden job og uddannelse

Figuren viser udviklingen i antallet af 15-24-årige uden anden uddannelse end grundskolen, som hverken er i gang med en uddannelse eller er i beskæftigelse. Opgjort september måned årligt fra 2016 til 2022.

Anm.: Metode er beskrevet i AE-analysen "Trods gode konjunkturer er der stadig 43.000 unge uden job og uddannelse"

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Færre og færre unge går i gang med en uddannelse. Det vil sige, at den positive udvikling siden 2016, hvor der var lidt mere end 48.000 unge uden job og uddannelse, er trukket af, at flere af de unge kommer ud i ufaglærte job, mens færre unge er i gang med en uddannelse.

I værste fald er vi i gang med at udvide den ufaglærte arbejdsstyrke, hvilket ikke er godt, da [fremskrivninger](#) viser, at vi får et stort overskud af personer uden en erhvervskompetencegivende uddannelse på arbejdsmarkedet.

De unge uden uddannelse, der er kommet i job, er ekstra sårbare når konjunkturerne vender. Når der bliver modvind i økonomien og ledigheden stiger, er det som regel de ufaglærte, der først mister jobbet –

og en [analyse](#) har vist, at der er stor sandsynlighed for, at jobtabet er permanent. På samme vis fyldte de ufaglærte også mest i [ledighedsstatistikkerne](#) under coronakrisen.

” *Selvom stigningen fra lidt mere end 42.000 til knap 43.000 personer er beskeden, er udviklingen alligevel overraskende*

Direktør Lars Andersen

43.000 unge uden job og uddannelse svarer i øvrigt til 6,4 procent af alle 15-24-årige, og andelen er stort set den samme som i 2016. Dermed er der et godt stykke vej til den politiske målsætning, som et politisk flertal i Folketinget blev enig om i 2018. Målet siger, at andelen højest må være 3,5 procent i 2030.

Hvis deres mål skal realiseres, kræver det, at politikerne tager skeen i den anden hånd. De skal sørge for at flere unge uddanner sig.

Styrk folkeskolen og skab fleksible rammer i uddannelsessystemet

Et sted at starte er at styrke folkeskolen, så flere er bedre rustet til videre uddannelse. For mange unge forlader folkeskolen uden basale læse-, skrive- og regnefærdigheder. En tidligere [analyse](#) viser netop, at en af de største risikofaktorer for ikke at lykkes med en uddannelse er, hvis man er kommet dårligt af sted fra grundskolen.

En anden stor barriere er psykiske og kognitive diagnoser. Derfor er det alfa-omega, at uddannelsessystemet er rummeligt og indrettet på en måde, hvor vi giver plads til, at de unge med udfordringer lykkes. Deres [problemer](#) er mangeartede.

Uddannelsessystemet skal være mere fleksibelt for dem, der har brug for det. Der bør være bedre muligheder for at tage en uddannelse på nedsat tid, hvis man for eksempel har en diagnose. Men den ekstra indsats koster selvfølgelig ekstra ressourcer for de uddannelsesinstitutioner, der løfter udsatte unge.

Derudover bør man styrke den forberedende grunduddannelse (FGU), ligesom [Reformkommissionen](#) har frembragt spændende tanker, blandt andet en ny praktisk ungdomsuddannelse (HPX).

” *Uddannelsessystemet skal være mere fleksibelt for dem, der har brug for det*

Direktør Lars Andersen